

NORGES SIVILFORSVARSFORBUND

Trondheimsveien 529, 0962 Oslo, tlf. 22219300, fax: 22102887
Bankgiro 92351159075

DET KONGELIGE JUSTIS- OG POLITIDEPARTEMENT.

Steinkjer 13. oktober 2008.

Høring – utkast til lov om kommunal beredskapsplikt, sivile beskyttelsestiltak og Sivilforsvar.

Norges sivilforsvarsforbund vil først få takke for muligheten til å delta under denne høringen. Likeledes for utsettelse på fristen til å sende høringen med 1 uke etter samtale mellom seniorrådgiver Arild Holmsen og generalsekretær Jan Erik Berg.

1. Generelt om lovforslaget.

Vi hilser velkommen forslaget om en modernisering og oppdatering av loven noe vi har påpekt og tydeliggjort gjennom flere år (siden først på 1990-tallet). Dreining i trusselbildet samt ønske og behov for en større utnyttelse av sivilforsvarsressursene, synliggjorde et slikt endringsbehov. Et godt lovverk som favnet både uønskede hendelser i krig og fred har vist seg nødvendig.

Vi er glade for at Sivilforsvaret fortsatt skal ha klare forpliktelser knyttet til beskyttelse av sivilbefolkningen. Likeledes at loven forutsetter en bred medvirkning fra en rekke aktører utenfor Sivilforsvaret.

Vi er spesielt glade for at kommunene nå får et utvidet ansvar for ivaretagelse av befolkningens sikkerhet og trygghet innenfor sitt geografiske område.

2. Lovens formålsbestemmelse.

Vi støtter her departementets forslag.

3. Lovens stedlige virkeområde.

Vi støtter departementets forslag i det vi ikke kan se grunner for at Svalbard skal unntas for kommunal beredskapsplikt. Også på Svalbard vil uønskede hendelser både i krig og fred kunne inntreffe hvor ekstraordinære tiltak for beskyttelse av sivilbefolkningen vil være nødvendig.

4. Fullmakt til å erklære sivilforsvarsberedskap.

Vi støtter departementets forslag da vi ikke kan se vesentlige forskjeller i rettsvirkninger av iverksettelse av tiltak i krigshendelser eller fredstidshendelser.

5. Allmennhetens bistands- og opplysningsplikt.

Vi støtter departementets forslag. Spesielt er det gledelig å se at det nå tas hensyn til at skade på person og materiell skal erstattes etter modell av lov av 14. juni 2002 om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver.

6. Sivilforsvarets oppgaver og ansvar.

Vi støtter fullt ut departementet i: "Sivilforsvarets hovedforpliktelse skal fremdeles være knyttet til beskyttelse av sivilbefolkningen i krig og når krig truer". Vi er også enige i **(og siden 1980 arbeidet aktivt for fornuftig benyttelse av Sivilforsvarets materiell- og personellressurser ved hendelser i fredstid gjennom etablering og drift av NSFF sine Frivillige grupper rundt om i landet. Disse ble seinere mønster for etablering av dagens FIG.)** at Sivilforsvarets ressurser benyttes ved fredstidshendelser som en forsterkningsressurs til nød- og beredskapsetatene ved redningsaksjoner og annen katastrofeinnsats. Dette bidrar til en solid kompetanseheving for både Sivilforsvaret, men også nød- og beredskapsetatene.

Vi nærer stor bekymring for Sivilforsvarets evner og muligheter til å beskytte sivilbefolkningen i krig og når krig truer samt dets "Evne til innsats med særlig vekt på volum, utholdenhet og en landsdekkende støtte til det sivile samfunn." Av de totale rammer bevilget fra Justisdepartementet til DSB til drift av Sivilforsvaret i 2008 med **229 mill.** - er ca.90 % faste kostnader til drift av Distriktskontorene. lønninger, husleie, innkjøp, vedlikehold etc. og ca.10 % til kurs, øvelser, materiell, etc. til de tjenestepliktige. I 1988 utgjorde administrasjonsutgiftene 74 % av totalbudsjettet. **Dette er etter vårt syn nærmest skandaløst, og står i direkte motsetning til ambisjonene i Stm Nr 17 2001 som nærmest lovet et mer kosteffektivt sivilforsvar som resultat av omorganiseringen i 2004, men også føringene i St meld Nr 24 1992-1993.** Innsparingene de siste 10-12 årene har i praksis rammet bevegelige kostnader som opplæring og øvelser av tjenestepliktige. En fortsettelse vil ende med en "beredskapsstyrke" med mangelfull opplæring og trening som i gitte situasjoner IKKE kan benyttes. Hva med befalet og mannskapenes motivasjon i en slik situasjon?

En ny uniform er under innføring etter flere års utredningsarbeid. Dagens budsjettsituasjon gir ikke muligheter for innkjøp til mer enn 10 % av befals- og mannskapersstyrken. Det vil derfor ta 10 år før de siste vil få glede og nytte av dette verneutstyret. Annet sårt tiltrengt utstyr/materiell kan heller ikke anskaffes hurtigere.

Om Sivilforsvaret i tiden fremover skal kunne oppfylle sine forpliktelser som: "Sivilforsvarets hovedforpliktelse skal fremdeles være knyttet til beskyttelse av sivilbefolkningen i krig og når krig truer," samt at Sivilforsvaret skal være en forsterkningsressurs til nød- og beredskapsetatene ved redningsaksjoner og annen katastrofeinnsats, må det snarest gjøres troverdig gjennom realistiske tilførsler av ressurser.

7. Tjenesteplikt i Sivilforsvaret.

Norges sivilforsvarsforbund har Alltid vektlagt betydningen av alminnelig tjenesteplikt i Sivilforsvaret. Vi har også hele tiden argumentert for en reduksjon av øvre aldersgrense fra 65 til 55 år. Dette med forskningsmessig bakgrunn, men også kritiske situasjoner for eldre sivilforsvarsbefal under innsats. Vi er glade for departementets forslag om opphevelse av ordningen med frivillige mellom 16-18 år. Dette "letter" nød- og beredskapsetatenes kontroll og ansvar i forbindelse med bruk av riktig ressurs under redningsaksjoner og katastrofesituasjoner.

Det er mer enn nok personellressurser å "plukke fra" da årskullene er på ca.62000 vernepliktige kvinner og menn. Sivilforsvarsloven likestiller tjenesteplikten for begge kjønn. Totalt for Forsvar og Sivilforsvar er det derfor i dag Ca 15 % av årskullene som gjør faktisk tjeneste, hvorav den overveiende andel er menn. Av dette har Sivilforsvaret de siste årene

brukt og som gjennomgår grunnkurs, **Ca 425 personer årlig**, eller ca.0,8 % av årskullet. SF bruker altså nå under 1 % av de totalt disponible vernepliktige årskullene. Praktiserende aldersgrense for Sivilforsvarets tjenestepliktige er i dag 45 år for mannskap og 55 år for befal. Sivilforsvarsstudien fra 2007 anbefaler en sivilforsvarsstyrke på ca.8000 tjenestepliktige. Dersom en forutsetter en gjennomsnittlig tjenestetid på Ca 15 år i styrkene som er noenlunde som i dag, vil sivilforsvarets personellbehov være **Ca 550 nye tjenestepliktige per år**. I dag krymper personellstyrken ved et underskudd i forhold til behovet med 125 personer pr. år.

Sivilforsvarets oppsatte organiserte styrke består pr. 1. mai 2008 av **8950 personer**. Av disse er 63 % over 40 år, 36 % er eldre enn 50 år, og nesten 500 personer over 60 år. En vesentlig andel av denne styrken er gitt bare to ukers grunnutdanning for mer enn ti år siden, og ca halvparten har de siste 5 år ikke deltatt under øvelser/etterutdanning. I tillegg finnes ca 15800 personer registrert i diverse rulleføringsprogramer. Godt over 60 % av disse er eldre enn 50 år, mange over 60 år og knapt noen øvet de siste 12-15 årene. For dette personellet finnes det ikke bekledning eller avdelingsutrustning til.

Samlet registreringer utgjør 24750 personer, hvorav minimum 60-70% må vurderes som ikke tjenstedyktig etter sivilforsvarets egne kravprofiler. Etter vår vurdering vil Sivilforsvaret ha en noenlunde påregnelig innsatsstyrke i dag på mellom 5000 og 6000 tjenestepliktige med høyst variabel kvalitet. **Tallene JD og DSB oppgir er 52000 personer. Vi undres over hvorfor dette tallet ikke er kvalitetssikret av DSB?**

Ovenfor nevnte gir ikke ”**Evne til innsats med særlig vekt på volum, utholdenhet og en landsdekkende støtte til det sivile samfunn**”. Spesielt da vi ser at oppmøteprosenten til øvelser i dag er ca 50 %, og til reelle støttesituasjoner ca 40 % i gjennomsnitt.

Med bakgrunn i ovenfor nevnte faktiske forhold, ber vi om at departementet samtidig med det videre arbeidet med Lov om kommunal beredskapsplikt, sivile beskyttelsestiltak og Sivilforsvar bringer i balanse ressursituasjonen etter de forutsetninger Stortinget har gitt gjennom en rekke tidligere Stortingsmeldinger, spesielt Stortingsmelding nr. 17(2001-2002).

Norges sivilforsvarsforbund er glade for departementets forslag om endring av arbeidsmiljølovens § 1-6. slik at tjenestepliktig personell i Sivilforsvaret også omfattes av arbeidsmiljølovens helse-, miljø- og sikkerhetsbestemmelser.

8. Kommunal beredskapsplikt

Endelig!!! Departementets forslag om kommunal beredskapsplikt hilses velkommen. Bra!! En tidligere oppsplitting av slikt ansvar har vist seg meget uheldig og skapt lite oversikt både for beredskapsaktørene og ikke minst befolkningen. Enkelte kommuner har innsett dette tidligere, og derfor likevel vurdert samfunnssikkerhet i et helhetlig perspektiv i forbindelse med utarbeidelse av den kommunale beredskapsplanen. En lovpålagt plikt for kommunene vil

innebære gjennomføring av sektorovergripende risiko- og sårbarhetsanalyser med utarbeidelse av beredskapsplaner for ALLE landets kommuner.

Vi støtter fullt og helt departementets på lagring og vedlikehold av sivilforsvarsmateriell. Dette vil klart gi bedre vedlikehold, større fleksibilitet og bruk av materiellet og ikke minst større rettferdighet ved fordeling av utgiftene kommunene mellom.

9. **Sivile beskyttelsestiltak/Egenbeskyttelsestiltak for eiendom og virksomheter.**

Norges sivilforsvarsforbund støtter departementets forslag under disse hovedpunktene.

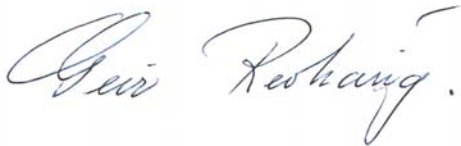
10. **Ekspropriasjonsbestemmelser/Tilsyn/Håndheving og sanksjoner.**

Norges sivilforsvarsforbund støtter departementets forslag under disse hovedpunktene.

11. **Oppsummering/avslutning.**

Norges sivilforsvarsforbund mener foreslåtte endringer betyr en modernisering og harmonisering av Stortingsbeslutninger gitt gjennom tidligere Stortingsmeldinger samt tilliggende lover som bl.a. Forvaltningsloven, Arbeidsmiljøloven mfl. Vi kan imidlertid ikke igjen unnlate å be om at departementet samtidig med det videre arbeidet med Lov om kommunal beredskapsplikt, sivile beskyttelsestiltak og Sivilforsvar bringer i balanse ressursituasjonen etter de forutsetninger Stortinget har gitt gjennom en rekke tidligere Stortingsmeldinger, spesielt Stortingsmelding nr. 17(2001-2002).

Med hilsen,

Geir Revhaug
leder

Jan Erik Berg
generalsekretær